

2018

Baròmetre

de les finances ètiques

Una radiografia del sector a l'estat espanyol

ÍNDEX

Introducció

Pàg1

Sector bancari i parabancari

Pàg 2

- Estalvi
- Prèstecs
  - Per sectors
  - Per distribució territorial
- Persones usuàries
- Capital
- Morositat
- Evolució Internacional

Sector assegurador

Pàg 14

Dades globals

Pàg 16

Àmbit d'actuació i metodologia

Pàg 18

Entitats participants

Pàg 19

INTRODUCCIÓ

LES FINANCES ÈTIQUES SEGUEIXEN CREIXENT I EVOLUCIONANT POSITIVAMENT

© Unsplash

El Baròmetre de les finances ètiques i solidàries és un informe que fa una radiografia anual de l'evolució de les finances ètiques i solidàries a tot l'Estat.

Les finances ètiques ja formen part de la nostra societat i, com demostren les dades, del dia a dia de moltes persones i projectes socioeconòmics transformadors. El sector s'està consolidant malgrat haver de fer front a les agressives campanyes comercials i de green washing de la banca convencional en resposta a la major conscienciació de la ciutadania.

El balanç de l'any 2018 continua sent molt positiu. Observem que l'estalvi ètic ha estat de més de 2.200 milions d'euros; a nivell de préstecs s'han atorgat 1.474 milions d'euros en projectes transformadors, un 16,31% més que l'any anterior; hi ha més de 226.000 persones usuàries de finances ètiques i la morositat està situada al 1,67%. El sector assegurador ètic ha gestionat més de 1,4 milions de pòlisses amb un volum de primes pròxim als 635 milions d'euros.

SECTOR BANCARI I PARABANCARI

ESTALVI

L'ESTALVI GESTIONAT PER LES ENTITATS FINANCERES ÈTIQUES SUPERA ELS 2.200 MILIONS D'EUROS

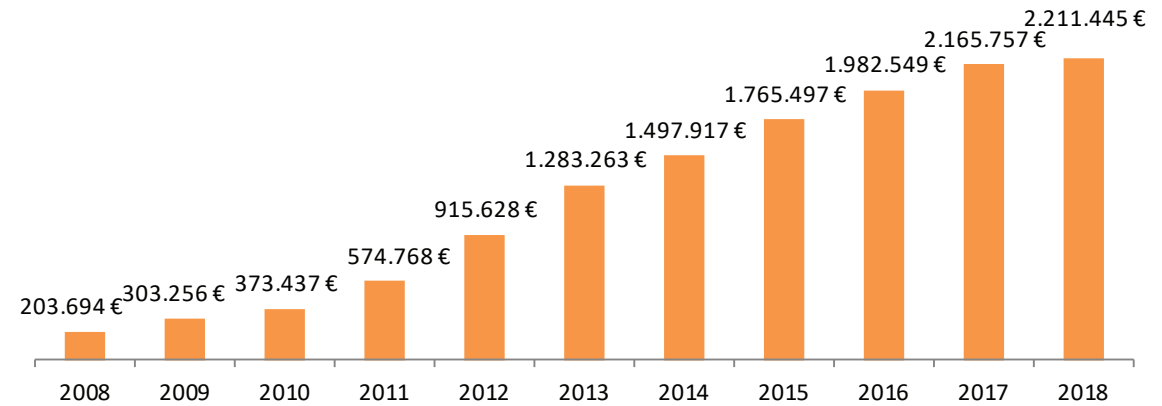
Els més de 2.211 milions d'euros d'estalvi recollit representen un increment del 2,11% sobre l'any anterior. Des de l'any 2007 l'estalvi recollit per les entitats financeres ètiques s'ha multiplicat per 16,57.

L'estalvi financer ètic continua creixent, i ho fa a un ritme superior al comportament dels dipòsits de les entitats financeres convencionals, que s'han vist reduïts segons les informacions del Banc d'Espanya.

Aquest comportament és compatible amb la informació de l'Institut Nacional de Estadística que informa d'una nova reducció de l'estalvi disponible de les llars l'any 2018 respecte l'any anterior.

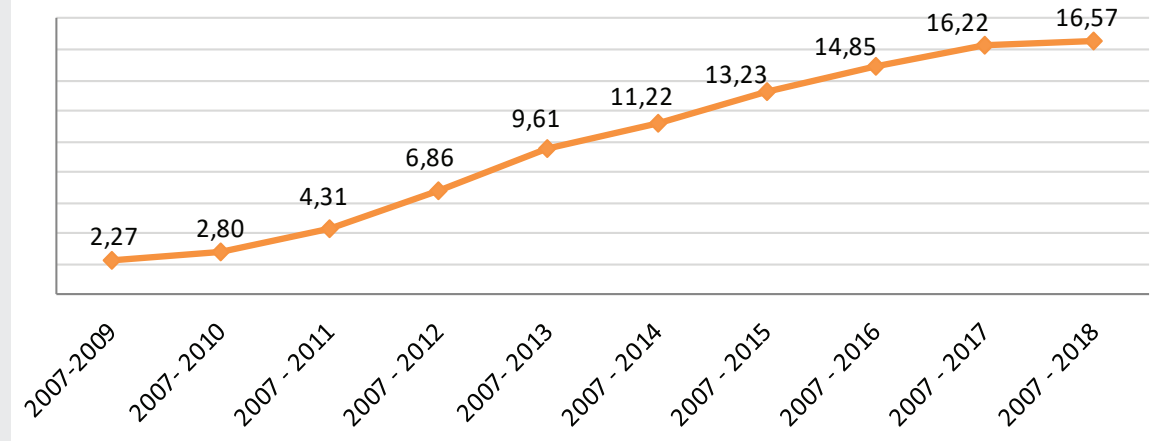
ESTALVI RECOLLIT

Estalvi recollit
(en milers d'euros)

MULTIPLICADOR DE L' ESTALVI

Multiplicador de l'estalvi

PRÉSTECES

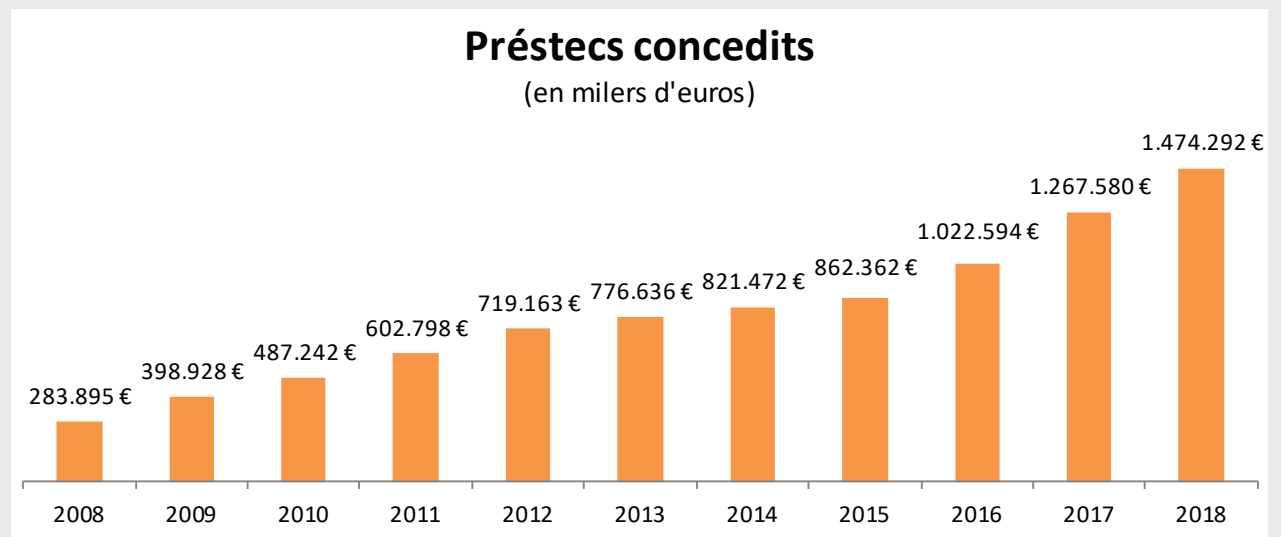

LA XIFRA DE PRÉSTECES REALITZATS PER LES ENTITATS DE FINANCES ÈTIQUES INCREMENTA UN 16,31% DURANT EL 2018.

L'augment del volum de préstecs concedits per la banca ètica contrasta amb el continuat decreixement que presenten les xifres d'evolució dels préstecs concedits a nivell general a Espanya.

Les finances ètiques continuen augmentant el seu volum de finançament. L'increment durant l'any 2018 va ser de nou molt positiu amb més del 16%, demostrant l'aposta decidida d'aquestes entitats amb els seus clients i amb els projectes transformadors. En contraposició, segons dades del Butlletí Estadístic del Banc d'Espanya, els crèdits nets a clients (AAPP i OSR) de la banca convencional van continuar disminuint durant l'any 2018.

La xifra de préstecs gestionats per la banca ètica s'ha multiplicat per 9,02 des de 2007.

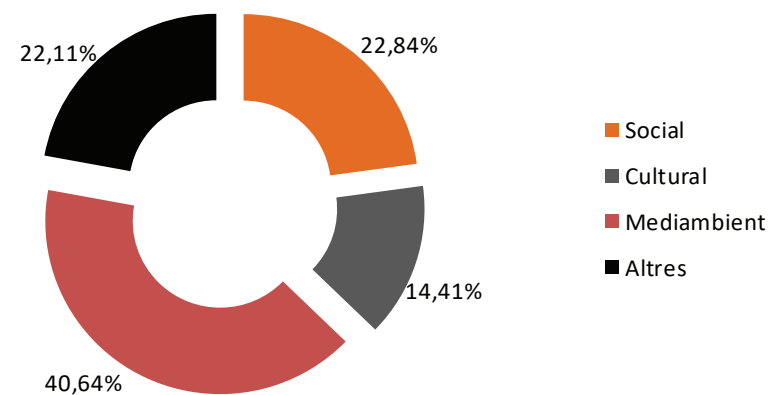
PRÉSTECES PER SECTORS

Si observem els sectors finançats a nivell estatal, el sector mediambiental continua liderant l'àmbit amb més volum de préstecs concedits, seguit dels sectors social i cultural.

Sectors	Principals subsectors contemplats
Medioambiental	Energies renovables - Indústria i tecnologia ambiental Agricultura i ramaderia ecològica - Comerç Just - Alimentació ecològica - Gestió de residus - Construcció sostenible
Social	Habitatge - Salut i benestar - Inclusió sociolaboral - Desenvolupament comunitari - Educació
Cultural	Oci - Art - Comunicació i audiovisuals - Activitats culturals
Altres	Particulars - Administracions Públiques

	Import	%
Social	334.084.808,00 €	22,84%
Cultural	210.736.770,00 €	14,41%
Medioambiental	594.340.780,00 €	40,64%
Altres	323.336.470,00 €	22,11%
Total	1.462.498.828,00 €	100%

Sector inversió estatal

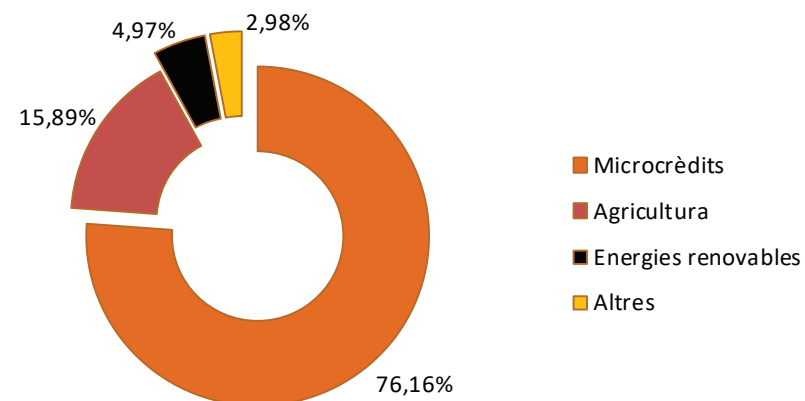

PRÉSTECES PER SECTORS INTERNACIONALS

A nivell internacional les entitats de finances ètiques concedeixen préstecs majoritàriament a través de microcrèdits.

Sector inversió internacional

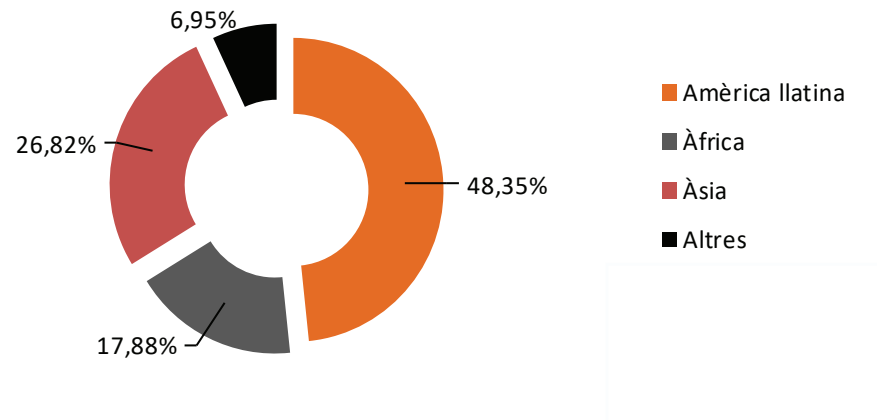
	Import	%
Microcrèdits	8.981.587,11 €	76,16%
Agricultura	1.874.282,76 €	15,89%
Energies renovables	585.713,36 €	4,97%
Altres	351.428,02 €	2,98%
Total	11.793.011,26 €	100%

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL INTERNACIONAL

A nivell internacional, Amèrica Llatina concentra quasi la meitat del crèdit atorgat a l'estranger (48,35%), seguida per Àsia i Àfrica que conjuntament representen el 44,7% dels préstecs concedits.

Crèdit internacional

Import

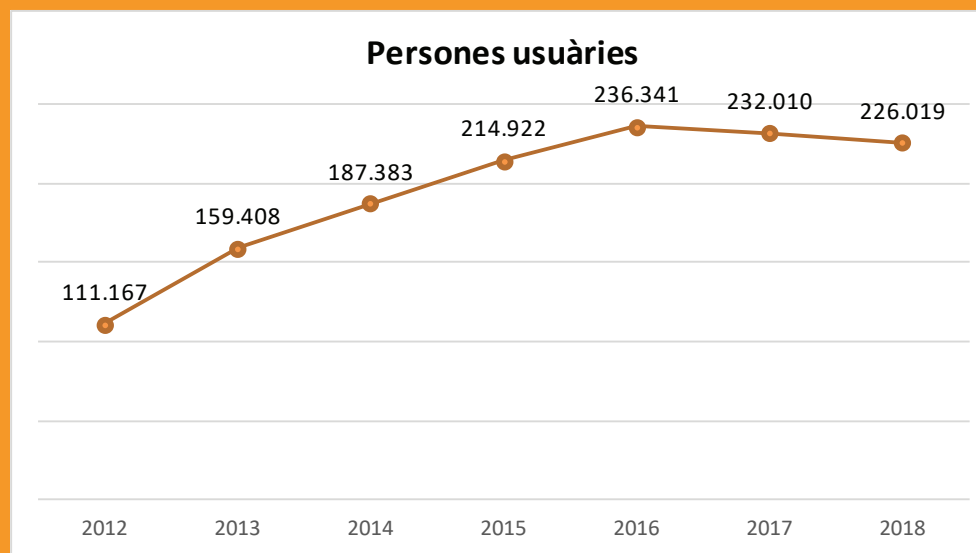
Amèrica Llatina	5.701.592,28 €
Àfrica	2.108.568,11 €
Àsia	3.162.852,16 €
Altres	819.998,71 €

PERSONAS USUÀRIES

226.000 PERSONES FÍSQUES I JURÍDIQUES APOSTEN PER OPERAR AMB LES FINANCES ÈTIQUES

L'any 2018 el nombre de persones usuàries de la banca ètica va reduir-se un 2,58%.

És en aquest aspecte on s'evidencia més l'impacte de les potents campanyes de captació de clients de la banca convencional. Tot i així, 226.019 persones segueixen optant per treballar amb les finances ètiques.

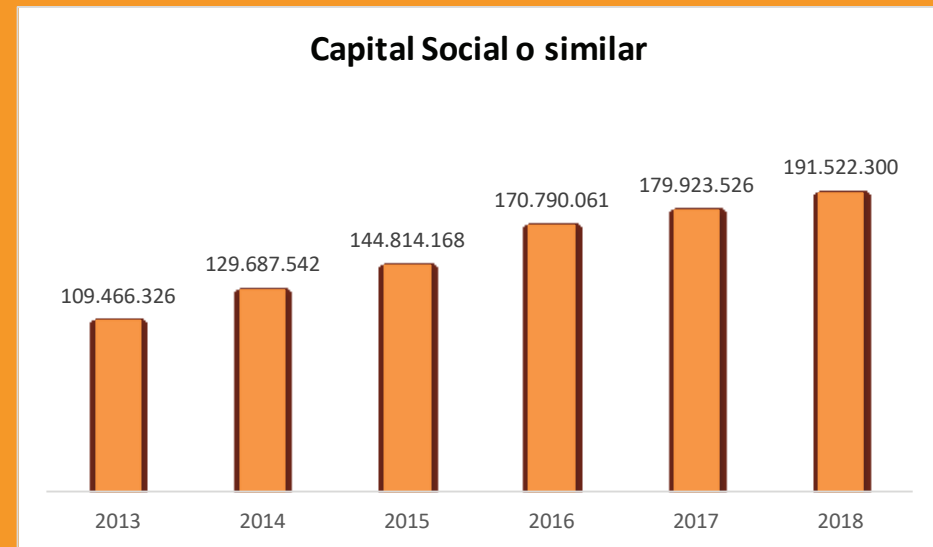

Font: Elaboració pròpia de l'Observatori de las Finances Ètiques

CAPITAL

En aquest apartat, les 226.019 persones usuàries han fet aportacions de capital social o similar superant els 190 milions d'euros a l'estat espanyol.

Aquesta xifra representa un increment del 6,45% respecte l'any anterior i té una gran importància, ja que gràcies al capital social les entitats financeres ètiques poden seguir finançant projectes transformadors de manera més sòlida.

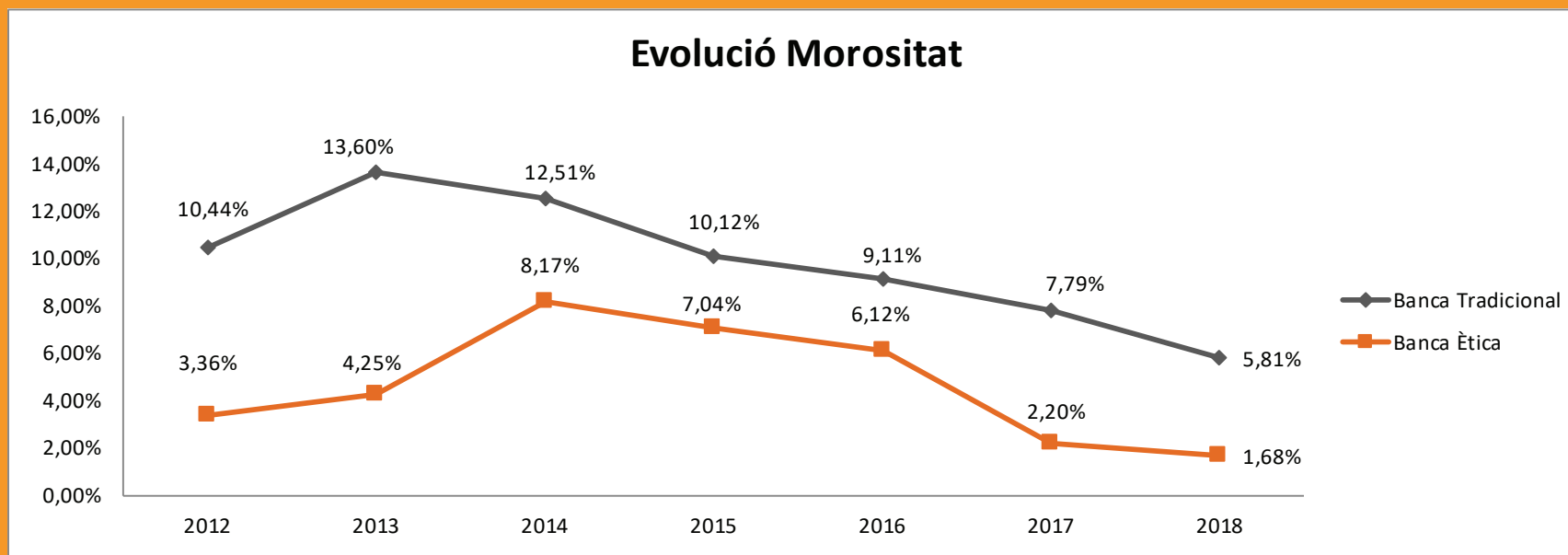

MOROSITAT

LA TAXA DE MOROSITAT DE LES ENTITATS DE FINANCES ÈTIQUES (1,67%) SEGUEIX SENT SIGNIFICATIVAMENT INFERIOR A LA DEL SISTEMA FINANCER CONVENCIONAL.

L'evolució de la morositat continua marcada per una situació econòmica social complicada que dificulta l'accés al crèdit tant de les persones com de les empreses. Tanmateix, les finances ètiques han continuat creixent en crèdit i mantenint l'aposta per l'economia real.

Aquesta situació fa que el 2018 les finances ètiques només tinguin una morositat del 1,67% quan, segons dades del Banc d'Espanya, el sector financer convencional té un 5,81% de morositat.

Font: Elaboració pròpia de l'Observatori de las Finances Ètiques

EVOLUCIÓ INTERNACIONAL

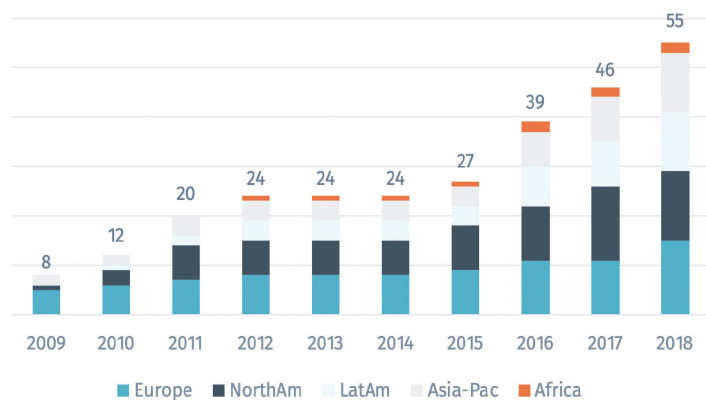
A NIVELL INTERNACIONAL, LES XARXES ES REFORCEN I AUGMENTEN LA PARTICIPACIÓ

Les dues grans xarxes de referència internacional de les finances ètiques són FEBEA (European Federation of Ethical Banks and Financiers), d'àmbit europeu, i la GABV (Global Alliance for banking on values), d'àmbit mundial. L'any 2018 ambdues xarxes han crescut en nombre d'entitats membres i, així, fent extensiu un model financer ètic i solidari.

FEBEA està conformada per 28 entitats membres de 14 països diferents que tenen l'objectiu comú de difondre el desenvolupament de models financers basats en l'ètica i la solidaritat, dins de l'àrea econòmica i política europea.

La GABV és una xarxa d'institucions bancàries regulades que posen al centre les persones i la sostenibilitat. Volen ser una alternativa viable a la banca convencional, centrades en l'economia real i lluny de les activitats especulatives. Està conformada per 54 entitats financeres regulades amb presència als 5 continents.

Membership evolution

Font: Informe Anual 2018 GABV

SECTOR ASSEGUADOR

EL SECTOR ASSEGUADOR ÈTIC GESTIONA MÉS DE 1,4 MILIONS DE PÒLISSES AMB UN VOLUM DE PRIMES SUPERIOR ALS 635 MILIONS D'EUROS.

El món assegurador forma part del grup d'entitats no monetàries del sistema financer espanyol. El volum de primes del sector assegurador a finals de 2018 era de 65.909 milions d'euros i gestionava un volum de 296.617 milions en inversions, segons dades l'Informe de la Direcció General d'Assegurances (DGS) 2018.

Dins les assegurances ètiques, observem que les entitats registrades per l'EthSI (Ethical and Solidarity Based Insurance) gestionen un volum de primes de 637.753.230 euros, un volum de primes proper a l'1% del volum total de primes del sector assegurador espanyol.

En el capítol de les inversions realitzades per les entitats asseguradores ètiques, aquestes superen els 1.630 milions d'euros. En relació al volum de productes, les entitats asseguradores i mutualitats registrades per l'EthSI han gestionat més de 1,4 milions de pòlisses l'any 2018.

En l'àmbit de la mediació asseguradora, les corredories d'assegurances ètiques han gestionat un volum superior de 12 milions d'euros de primes intermediades i més de 20.000 pòlisses durant l'any 2018.

El sello EthSI es un distintivo de calidad ética y solidaria que valora el grado de transparencia y buenas prácticas que llevan a cabo las compañías aseguradoras, los gestores aseguradores y los productos que comercializan.

An aerial photograph of a large, circular stone compass rose in a park. The compass rose is made of dark stone and features eight points. The cardinal directions are labeled: 'N' for North, 'S' for South, 'E' for East, and 'O' for West. The intercardinal directions are labeled with continents: 'AMERICA DO NORTE' (North America) at the top-right, 'AMERICA CENTRAL' (Central America) at the top-left, 'AFRICA' at the bottom-left, and 'EUROPA' (Europe) at the bottom-right. The compass rose is surrounded by a low metal railing. Several people are seen walking around the perimeter of the compass rose. The background shows a paved walkway and some greenery. The entire image is overlaid with a semi-transparent orange filter.

DADES DEL BARÒMETRE 2018

DADES GLOBALS 2018

226.019

Clients/es
usuaris/es

Capital
o similar

191.522.300 €

2.211.445.502 €

Estalvi
recollit

1,68

%
morositat

1.747.291.839 €

Préstecs
concedits

637.753.230

Primes
asseguradores
ètiques

Inversions
asseguradores
ètiques

1.633.148.337 €

ÀMBITO DE L'OBSERVACIÓ I METODOLOGIA

El Baròmetre de les finances ètiques i solidàries és una radiografia anual de l'evolució de les finances ètiques i solidàries a tot l'Estat. Des de la seva primera edició, l'any 2007, s'inclouen com a entitats de referència, exclusivament, aquelles que conformen el nucli les finances ètiques i solidàries. Entenem que aquest nucli comprèn totes les entitats que fan una aposta clara i única per la promoció de projectes amb un clar impacte social i ambiental positiu, el respecte i el compliment de tots o de la majoria dels principis que defineixen les finances ètiques i que, al mateix temps, estan integrades en les diferents xarxes locals, estatals o internacionals de finances ètiques.

Per altra banda, les diferències existents entre les tipologies i les dimensions de les entitats de referència comporten una alta concentració del volum de dades entre algunes de les entitats analitzades, però també mostren la diversitat de l'ecosistema de finances ètiques i solidàries a l'estat espanyol.

També, a partir d'aquesta edició, volem donar més visibilitat al sector assegurador dins el món de les finances ètiques. Per fer-ho, a diferència del sector bancari i parabancari de les finances ètiques, aquí utilitzem com a referència aquelles entitats registrades amb el Segell Europeu EthSI d'assegurances ètiques. El segell valora el comportament ètic a partir de posar en valor la gestió ètica de l'organització pel que fa a les inversions, la responsabilitat social, així com el foment de la sostenibilitat social, ambiental i la transparència

FONTS UTILITZADES

- Informació i pàgines web de les pròpies entitats
- Butlletí econòmic BdE 1er Trimestre 2019
- EthSI- Ethical and Solidarity Based Insurance
- INE: Comptes trimestrals no financers dels sectors institucionals
- Dirección General del Seguro (DGS) Informe 2018
- Global Alliance for Banking on Values (GABV) Informe anual 2018
- Informació premsa econòmica diversa- Notes de premsa

ENTITATS PARTICIPANTS

SECTOR BANCARI I PARABANCARI

ABA Mérida
ACAF (Asociación de comunidades
autofinanciadas)
AIS O'Peto
Asociación Red Impulsa
ASCA (Acció Solidària Contra l'Atur)
Coop57
Elkarcredit
Fiare Banca Etica
IDEAS Comercio Justo
Oikocredit Espanya
Triodos Espanya

SECTOR ASSEGURADOR

Agrupació (Grupo ACM Espanya)
Atlantis (Grupo ACM Espanya)
Arç Cooperativa
Mútuacat
Nortlan
Previsora General
Seguros Lagun Aro
Seryes
Social Partners

CRÈDITS:

Autoria i coordinació: Observatori de les Finances Ètiques

Edició: FETS-Finançament ètic i solidari

Diseny i maquetació: Marta Ruiz Jadraque

Imatges: Freepik i Unsplash

Suport: Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament y Ayuntamiento de Barcelona

MÉS INFORMACIÓ I CONTACTE

www.fets.org

www.dineretic.net

www.bancaetica.cat

www.ethsi.net

www.facebook.com/fets.finances

https://twitter.com/banca_etica

observatori@fets.org

Carrer Casp, 43 (Grup Cooperatiu ECOS) 08010 Barcelona

Autoria i coordinació:

Amb el suport de:

